

A' ROMAI TSÁSZÁRI ÉS AP. KIRÁLYI FELSÉGNEK
KEGYELMES ENGEDELMEVEL.

Indúlt BÉTSBÖL Szombaton I. Decemb. 1787.

F. Királyi Rendelések.

Nem régiben következő rendelete tétetett a' F. Tsászárnak közönségesse: „ A' több erősségek közzé, melyek által valaki meg-győzethetik, edgy rendes házóságon kívül született gyermek' attyának lenni, tartózik az ugy nevezett *Keresztelő Laistrom*-is mely az Ekléfiákban rendes törvény szerént készit-tetik. Hogy pedig ezen dólóg minden kétségen ki-vül tétetődjék, rendeltetett mind a' már meg esett mind az ez után meg eső történetekre nézve, a' kö-vetkezendő finór mérték: hogy, valakinek úgy mint edgy rendes házóságon kívül született gyermeknek

D d d d

Kereszt-

a' Keresztelő Laistrómban attyául lett fel-iratása, tsak akkor szolgál bizónyságúl az ott fel-jegyeztetett személy ellen, mikor a' Pappnak és Kereszt - Atyának tulajdon alája való írása mellett e' következendö döl-gók fel-tétetve lenni tanáltatnak: „ hogy, az atyá-nak fel-jegyeztetett személy az ő fel-jegyeztetésében jelen lett légyen; a' Paptól és Kereszt-attyától is-mértetett; maga meg-vallotta magát a' gyermek at-tyának lenni és, vagy maga kívánta hogy az ő Val-lás-tétele a' Keresztelő Laistrómba bé-tétefsék, vagy pedig ebben a' dölógban való meg-edgyezésére leg-alább valami más harmadik személynek emlékezte-tése által-vétetett. Béts 16-dik Oct. 1787. — Is-mét edgy Udvari F. Parantsólattya által e. h. 8-kán rendelte ő Felsége: „ hogy, az vérségek közt meg-eső tisztátalan tselekedet ha világosságra jö, és má-fóknak rófsz példa adásra és bántatáfókra szolgál, ugy tartafsék mint pólgári büñös tselekedet és a' sze-rit büñtett esék: így tartathatnak pedig az óllyan közöfulések, melyek óllyan személyek közt mennek véghez, kik edgy házófságból fel vagy alá felé me-nő linéábann szármózótt atyafiak, kiknek attyok és annyok vagy az edgyik azok közzül edgy, vagy az hól a' közöfülés a' szüléknek, gyermekeknek, vagy testvéreknek házós-társaik között történik: ezen fer-telmes tselekedetnek, mely a' testvérek között le vagy fel felé menő linéában megyen véghez büñteté-se, mindenkör edgy gráditsal keményebb mint a' há-zófság rontásnak, az óldalfélt való linéákban pedig meg-edgyez azzal a' büñtetéfsél, mely a' házófság rontásért rendeltetett. — Magyar-országának Sözmolnok nevü Várófsában lakó Illin András nevü Kereske-dött tettzett ő Felségének kegyelmes akarattya sze-rént, rész szerént az ő Attya bátyának mint Fő

Stázafamesternek, mint tulajdón magának kereskedés-
béli szórgalmatósága által szereztetett érdemeiért,
mellyel a' Közönségnek igen nagyon hasznára vólt,
az *Illenfeld* tisztes névvel el-nevezni és meg-neme-
síteni. — nem hijába hogy a' jelen-való Századnak
a' gazdaság edgy leg meg-külömböztetőbb jele. —
Ázon 1783-ban Jan. 16-dikán költ Felséges Rende-
lés, mely szzerént a' házótság-béli személyek előre
való háromszori ki-hirdettetésekben való engedelem-
nek adhatása, edgyedül a' Világi Itélő Széktől füg-
gesztetett-fel, még azon esztendőben Júl. 7-kén ugy
határoztatván meg, hogy az említett dólógban való
engedelem adás, nem a' Törvényes hanem a' Politi-
ka Itélő-széktől függön, alkalmatóságot adott vólt
arra, hogy némely Földes Urak azt a' hatalmat ma-
gokra magyarázzák: mely szzerént ő Felsége ezen
dólgot újj Rendelése által a' következendő módon
akart meg-világósítani: hogy t. i. a' Jegyefek há-
romszóri ki-hirdettetések el-maradhatására való enge-
delmet sem edgy sem más magános Uraság semmi-
képpen ne adhasa, hanem az, a' Fő Városokban a'
Tartómánynak Igazgató Itélő-székétől, a' más Váro-
fokban és a' Tartományban széllyel pedig edgyedül
a' Circuiáris Táblától függön. — A' Magyar orizá-
gi Királyi Szabad - Városok az ő tehetőségek, né-
pességek' s egyéb valóságos tulajdonságaikra tartó-
zó környülállásaikra való tekintetre nézve, a' követ-
kezendő négy Kláfsifokra osztatták-el: Az 1-ső
Klássisban vagynak: *Debretzen, Kassa, Körmötz*
Bánya, Sóprón, Búda. Pest, Pozson, Selymetz Bá-
nya, Szeged. A' 2-dikban: *Eperjes, Ujplánta,*
Győr, Székes Fejérvár, Theresivára, Temesvár,
Nagy-Szombat, Sombór. A' 3-dikban: *Zágrábia,*
Bartfa, Péts, Köszeg, Esztergom, Károlyvár,
D d d d 2 *Kés*

Késmárk, Kőmárcs, Lötse, Nagy-Bánya, Besztertze-Bánya, Szatmárnémeti, Szakóltza, Trentsin, Várad. A' 4 ben: Zsolyom, Bazing, Breznóbánya, Bukabánya, Kismárton, Kárpona, Uj-Bánya, Belabánya, Kaprónntza, Körös, Libetbánya, Módor, Pofséga, Rúst, Sz. György, Zeben. — A' Ts. és Királyi Tábórhöz adandó ujj Katonáknak, 9 fő bé-vévő v. absentáló helyei u. m. Póson, Vátz, Eger, Kassa, Nagy-Várad, Eszek, Nagy-Szigeth, Székes-Fejérvár és O-Buda; és ugyan annyi Filiális helyei u. m. Nyitra Besztertze Bánya, Munkáts, Debretzen, Temesvár, Szeged, Pest, Győr és Zágrábia, rendeltettek ezen Országban. — Az el-kezdett mérése a' foldeknek, — — — — szakadás nélkül folytattatik: az azokhoz tartozótt Katóna Tiszteknek helyek, kiknek a' magok Régi-mentyekhez kellett menni, Politicus Föld-mérők által pótoltatott-ki. —

Minthogy nem csak minden hivatalban lévő Státus-szolgai és Tisztviselői, hanem minden Jóbbágyok is akár mitsoda tulajdonságra nézve kötelesek a Státust meg-szegő gonosztévőt, ha azt tudják és annak mulatásának helye előttük tudva vagyon, fel-adni és ki-jelenteni; erre-nézve, ezen esztendőben Apr. 2-dik napján költ F. Udvari Rendelése által parantsolta vala ő Felsége, hogy minden Papok és Lelkipásztorok is az illyetén Státus ellen való Gonosztévöket és azoknak előttök tudva lévő mulatóknak helyét ki-jelentsék, és semmi módon vagy szin-alatt azoknak el-titkolásokban kedvezni magokat köteleseknek ne tartsák; mivel, kiváltképpen az illyen történetek, valamint a' Státust, úgy több Személyeket interefsálnak. Ezen F. Rendelés az, mely az 54-dik Kurirnak 439-dik felén a' 24 dik 's több követ kezeu-

kezendő rendjeiben nem igazán vagyon bé-iktatva; melynek e' fzerént való meg-jóbbittására kéretnek az E. Olvasok.

Háborus Környülállások.

Edgy Bétsi Levél, mitsoda fundamentomból nem tudjuk; ezt írja; hogy a' F. Tsászár a' Cháltzédoni Bafsának segittő Serget küldött légyen, mely által annak bátorsága naponként nőtön nő a' Török fegyver ellen, és hozzá téfzi ehez azt-is, hogy minden ő igazgatása alatt lévő helyeken Anstriaai Zászlók lobognak. — Azon 6 Hórváth katonák közzül, kikről már ez előtt jóval emlékeztünk vólt, kik a' *Serviai Bosniai* és *Moldúvai* helyeket és dolgokat jól ismerik, és a' Szélekenn való Régimentekből a' végre választottak-ki, hogy a' fontosabb Rendeléseket a' széleknek oltalmazására öfzve-gyült Tábor külömb külömb részeinek tanátsaihoz hordozzák, edgyik, ezen h. 9-dikén Tárnovnál sebessen keresztül atazott, *Sauer* Generállájtinánt Urnak, ki a' Gallitziai Táborot igazgattya, az már töllünk említettett itt Bétsbe készült szélek le-írását vivén kezébe: az ő más 5 tárfai-is utbann vagynak, ugyan azon dólgot más helyekre is el-vivén. Mind edgyik közzülök különkülön Honaponként 75 's ezen kívül mikor útban vagyon napjára 3 forint fizetést vészzen. — Azt mondják hogy a' meddig a' hadakozás fogna tartani, minden örökségre a' F. Ts. és Kir. örökös Birodalmakban, 10 pro Centó fogna rendeltetni — Ó Felsége a' Magyar-orzági Tábornál aloll felöll, az Obersterekig 59 személyeknek rendelt elő-mewetele. — A' *Moldúvai*, részünkről eddig ott vólt Résidens *Spaún* Ur, edgy Udvari Parantsolat által viszfzá hivatott: hasonloról beszéllenek az Oláh-orzágira B. *Meizburg*

Urta nézve-is. — A' Magyar-orfsági Tábor ugyan parantsolatott vett, melyszerént téli szállásra szálljon; de ezeknek szállásaik ugy rendeltettnék, hogy a' leg-kifsebb intésre Kordont formálhassanak a' széleken, és a' Muszka Sereggel edgyefülhefsenek a' segittségül rendelt 40 ezer vitézek. — A' F. Monárkha Tábori őrizetére rendeltetett Granatirofok és Huszárok még ugyan öfzve nintsenek gyűlve; de már a' legények a' Sergekből ki-vagynak vállagotva és az első jel-adásra elé állhatnatnak. Az *Infinér* Korbéli bizonyos Tiszteknek a' napokban nagy siettséggel kellett le-menni, midön 300 ágyuknál és ahoz tartazo készületeket vivő szekereknél többet indittának Bétsből le-felé, minden ágyunál 3 Pattantyus lévén, kik a' menésben edgy ora járó földnél tovább foglalják vala az Ország-utját. — Okt. 28-dikán Pétervárában a' Kinburni szerentsés ütközött emlékeztére, hól edgy néhány ezer emberek vért ontottanak, innepet szentelvén, az ágyuknak menydörgései között, a' *Te Deum laudámust* el-éneklék. Midön ezen ütközött a' Torökök részéről olly szerentsétlen ki-menetelü lett volna, azt írja a' Török Nagy-Vezér az ott körül belöl parantsaló Vezér Bassának, hogy ha bizonyos idő alatt Kinburnak koltsát kezéhez nem küldi, már ő parantsolt, a' ki az ő fejét kezéhez küldje. Ezen a' Bassa minden erejét öfzvegyüjtvén, edgy néhány napokkal az első ütközet után tüzet ad Kinburn-varának, meg-vették és a' Komendánson-is halálos eret vágván, az ő az előtt elesett Pajtáfsaik vérenek vérrel áldoztanak, (ez így iratik a' Német Levelekben.) Ezen hónapnak I napján igen nagy ágyuzást halván a' Szemliniek Belgrád felől, tudokozodni kezdének mi volna az oka? 's

ugy érték, hogy a' Fekete Tengeren szagodázo Bafsa, a' maga Tengeri-hajos-sergével a' Támon szigetét el-vette volna a' Muszkáktól, melynek a' Belgrádi Törökök öröm Innepét ülnék. Muszka leg-főbb Vezér G. Romántzov nagyon készülni mondatik a' tsatára, hogy még a' télen a' maga Sergével edgyefüendő Austriai segítő Sereggel a' Török kontynak tüzet adhasan, és így azt a' békefséget, mellyet már az Ánglus és Frantzia közben járás a' két Tsáfsári Udvaroknál munkába vett, keményebb bogokra köthesse. Az A. Áustriai Kormányozó-szék keréfére a' Bavariai Palatinátus meg-engedte, hogy 80-ezer véka buzát, minden köböltől edgy forint vámot fizetvén, bé-hozhasanak. — Karlstatból ezt írják, hogy itt olyan készületek tétetnek, melyek a' Török visita ellen a' Népet egész bátorságban helyheztetik. 2000 kettős tsöjü Jäger - Stuttzak, melyek közzül mindenik 27 forintán készült, nem régiben az itten lévő Jágereknek el-osztatának, és az után való napokban más fél milliomnyi kemény töltések érkezének-meg a' hadi-nép számára. Itt még a' Piátz-is teli az ujjonon érkezett ágyukkal, és más hadi-készületeket hozott szekerekkel, melyek minden orán a' Tábornál el-osztatnak. A' Török Pattantyus Sereg, (ártilleria) mely eddig tsak 600 fejekből áll-vala 2700 fejekre szaporittatott, melyből láthatni, hogy ezek-is már most a' Frantzia kantsal-szem vißyázot alatt jobb hadi erővel vagynak mind hajdon. A Prágai tudosittáfok ízerént itten szüntelen verbuálnak, a' földáfó és minát tsináló Sergek Plés és Mária Váraiba költöztek; mindenféle hadi készületek olly formában vagynak, mintha minden nap hadat kellenék itt-is várnunk. — A' M. Tsáfsárnénak

Birodalmaiban igen erőssen folytattatik edgy bizonyos katona fzedésnek neme, melyszerént minden száz férjfi személy közzül edgynek fegyvert kelletik fogni: ez szerént, mivel ezen Birodalomban a' férjfiaknak száma 10 Million fellyül vagyon, fog a' katonáknak száma 100-ezerrel szaporodni, kik a' hadakozásra menő tanult katonáknak helyeket az otthon maradott Régimenteknél pótolják: — Ezen h. 6 dikán az Amsterdami Igazgato Tanátstól, az elmúlt Patriotaság boldog emlékezetü Fejeinek: vólt *Monárkhának* mostani Serfözönek *Gizeleárnak* és a' két hivataloktól meg-szökött Pólgár Mestereknek *Ajk* és *Ritter* Uraknak az *Utrekhti* Tanátsofsal *Smiffsaert* Urral edgyütt tudtokra adatott, hogy Amsterdámot 48 órák alatt óda hadgyák: a' többek ellen-is el-kezdődött a' kemény per. Mijen kedves lett légyen a' Prussus katonáknak Hóllándiába való mulatások meg-tettzik abból, hogy a' Tartomány Várófsainak Rendjeitől elvégeztetett, hogy bizonyos arra rendeltetett summa pénzből, minden Tiszt és köz ember rangjához illő jutalmát végye érdemes maga viseletének. Azon 4000 gyalóg és 200 Huszár Prussus katonák számára kik az eddig vólt rendelések szerént nagyobb bátorságnak ókáért a' télen még Hóllándiába benn maradandók, az a' hir, hogy a' Rendektől 250-ezer Th. önként rendeltetett, benn mulatásoknak ideje alatt meg-kiván-tató tartatásokra, noha a' Király a' eott költségeknek meg fordítását nem kívánnya.